

Prima instanță: Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău
Judecător: Igor Mînăscuță
Instanța de Apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecătorul: Nicolae Craiu
Lidia Bulgac
Anatolie Minciună

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

25 septembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul: Iulia Sîrcu

Judecătorii

Valentina Clevadi, Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Clima, Vera Macinskaia

examinînd recursul declarat de Toma Victor,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Toma Victor împotriva lui Mamaliga Vasilii cu privire la încasarea datoriei cu titlu de împrumut,

împotriva hotărîrii Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 01 noiembrie 2012 prin care acțiunea a fost admisă și a deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2013, prin care apelul declarat de Mamaliga Vasilii a fost admis casată hotărîrea primei instanțe și emisă încheierea prin care s-a dispus încetarea procesului,

A C O N S T A T A T :

La 03 iulie 2012 reclamantul Toma Victor a înaintat în instanța de judecată o acțiune împotriva lui Mamaliga Vasili cu privire la încasarea datoriei soldate din împrumut în mărime de 3000 dolari SUA, a cheltuielilor legate de plata taxei de stat și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul Toma Victor a menționat că la 09 mai 2009 i-a dat cu titlu de împrumut pîrîtului Mamaliga Vasilii dolari SUA, iar ultimul și-a

asumat obligația de a-i restitui în termenul indicat pînă în luna iulie anul 2010. Pîrîtul nu și-a onorat obligațiile asumate și nu a restituit suma împrumutului în termenul indicat, astfel acumulînd o restanță în mărime de 3000 dolari SUA.

Solicită reclamantul încasarea restanței la datorie în mărime de 3000 dolari SUA, a cheltuielilor legate de plata taxei de stat și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 01 noiembrie 2012, acțiunea a fost admisă integral. S-a dispus încasarea din contul lui Mamaliga Vasilii în beneficiul lui Toma Victor a sumei de 3000 dolari SUA cu titlu de datoriei din împrumut, convertiți în lei moldovenești conform cursului valutar stabilit de Banca Națională a Moldovei la momentul executării hotărîrii și a cheltuielilor de judecată în mărime de 1093,50 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2013, apelul depus de către Mamaliga Vasilii a fost admis, hotărîrea Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 01 noiembrie 2012 a fost casată și emisă o încheierea prin care s-a dispus încetarea procesului.

Invocînd ilegalitatea acestei decizii, la 29 martie 2013, Toma Victor, a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și cu menținerea hotărîrii Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 01 noiembrie 2012.

În motivarea recursului a indicat că, nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond, fiind aplicate greșit normele de drept material și încălcate normele de drept procedural.

Din actele cauzei se constată cu certitudine că, recurentul a luat cunoștină cu decizia Curții de Apel Chișinău la data de 15 martie 2013, fapt confirmat prin semnătura acestuia, iar recursul a fost declarat la 29 martie 2013, astfel, prin prisma art. 434 C.P.C., instanța de recurs constată că recursul este declarat în termen.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, consideră recursul declarat de Toma Victor întemeiat și care urmează a fi admis, cu remiterea pricinii la rejudecare în instant de apel.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu prevederile art. 445 alin. (1) lit. c) C.P.C., instanța de recurs, după ce judecă recursul este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel, în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din materialele cauzei rezultă cu certitudine că, la 03 iulie 2012 Toma Victor a înaintat acțiune în judecată împotriva lui Mamaliga Vasiliu cu privire la încasarea datoriei cu titlu de împrumut. Tot prin prisma acestora se constată suma datoriei împrumutate confirmată prin recipisa semnată de către Mamaliga Vasiliu cu obligarea acestuia de a-și îndeplini obligațiile de rambursare conform unor rate stabilite expres în recipisă.

Studiind materialele dosarului Completul colegiului civil, comercial și de contencios administrative conchide că cu certitudine la data de 08 mai 2009 Mămăligă Vasiliu a luat sub semnătură o recipisă prin care a luat în împrumut de la Toma Victor suma de 7000 dolari SUA prin care s-a obligat să o restituie în rate conform unor termene expres stabilite și anume: suma de 2000 dolari SUA cu termenul de rambursare fixat la 05 iulie 2009, suma de 1000 dolari SUA cu termenul de rambursare fixat la 05 august 2009, suma de 1000 dolari SUA cu termenul de rambursare fixat în decembrie 2009 și suma de 3000 dolari SUA cu termenul de rambursare fixat în iulie 2010 (f.d.15).

Tot din materialele dosarului s-a stabilit cu certitudine că Mămăligă Vasiliu nu a restituit banii împrumutați de la Toma Victor până la termenele indicate expres în recipisă, fapt confirmat prin hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 18 ianuarie 2010, nr. 2-236/10, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 mai 2012, prin care s-a dispus încasarea datoriei în mărime de 3000 dolari SUA de la Mamaliga Vasiliu, iar aceasta reprezintă o parte din sumele datorate de către acesta până la 05 august 2009.

La caz Completul colegiului civil, comercial și de contencios administrative al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că litigiul care a fost examinat între părți în procesul civil care s-a soldat cu adoptarea hotărârii din 18 ianuarie 2010 nr. 2-236/2010, s-a axat doar pe marginea încasării sumei de 3000 dolari SUA, pe care Mamaliga Vasiliu urma să o achite lui Toma Victor până la data de 05 august 2009, iar restul datoriei ce rezultă din recipisa din 08 mai 2009, nu a servit obiect al acțiunii în cadrul examinării cauzei civile susindicate.

Reiterând cele susmenționate, se constată că prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2013 ilegal s-a purces la emiterea încheierii de încetare a procesului pe motivul că există o hotărâre irevocabilă pe același litigiu între aceleași părți cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri.

Instanța de recurs afirmă că, instanța de apel, nu a elucidat toate circumstanțele care ar duce la soluționarea corectă a prezentului litigiu. Astfel, acest fapt constituie o eroare judiciară care poate fi corectată de către instant de apel, motiv din care pricina urmează a fi remisă la rejudecare în instant de apel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de

Justiție consideră că, concluzia primei instanțe, modificată prin decizia instanței de apel, poartă un caracter prematur, deoarece nu au fost constatate toate circumstanțele care au importanță pentru justa soluționare a cauzei, circumstanță care constituie temei de casare a hotărârii judecătorești pronunțate și restituire a pricinii spre rejudecare.

Mai mult decât atât, în conformitate cu art. 239 C.P.C., hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată. Iar în conformitate cu art. 241 alin. (5) C.P.C., în motivare se indică circumstanțele pricinii constatate de instanță, probele care se întemeiază concluziile ei privitor la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

Mai mult decât atât, în conformitate cu art. 373 alin. (1) și (5) C.P.C., instanța de apel verifică în limitele cererii de apel, ale referințelor și a obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în prima instanță. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel.

În sprijinul normelor naționale vin și reglementările Curții Europene, astfel, instanța de recurs reiterează că, obligația de motivare a hotărârilor judecătorești se regăsește în jurisprudența constantă a Curții Europene pentru Drepturile Omului și își are izvorul în dreptul oricărei părți în cadrul unei proceduri să prezinte judecătorului observațiile și argumentele sale (CEDO, hotărârea Werner c. Austria din 24.11.1997), combinat cu dreptul părților și că aceste observații și argumente să fie examinate în mod efectiv (CEDO, hotărârea Van de Hurk c. Olanda din 19.04.1994), iar obligația de motivare a hotărârilor este singurul mijloc prin care se poate verifica respectarea drepturilor menționate anterior, ca piloni de bază ai dreptului la un proces echitabil.

Din considerentele menționate, avînd în vedere faptul că eroarea judiciară a instanței de apel, nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Toma Victor, și a restitui cauza spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea apelului în fond.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de Toma Victor.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2013, în pricina

civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Toma Victor împotriva lui Mamaliga Vasilii cu privire la încasarea datoriei cu titlu de împrumut, cu remiterea cauzei la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul /Semnătura/ Iulia Sîrcu

Judecătorii /Semnătura/ Valentina Clevadi

/Semnătura/ Tamara Chișca-Doneva

/Semnătura/ Nicolae Clima

/Semnătura/ Vera Macinskaia

Copia corespunde originalului

Judecător:

Vera Macinskaia